

ՀՈՒՓՄԻՄԵ ԹՈՐՈՍՅԱՆ

Երևանի Կոմիտասի անվան պետական
Կոնսերվատորիայի լեզուների ամբիոնի դասախոս
ՀՏՂ 81

**ԱՆՁԻ ՀԱՏԿԱՆԻՇ ԱՐՏԱՀԱՅՏՈՂ ԳՈՅԱԿԱՆԱԿԱՆ
ԴԱՐՁՎԱԾԱՅԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԸ ՀԱՅԵՐԵՆՈՒՄ ԵՎ ՊԱՐՄԿԵՐԵՆՈՒՄ**

Բանալի բառեր և արտահայտություններ. գոյականական դարձվածային միավորներ, անձնանիշ դարձվածքներ, ստորադասական կապակցություն, համաստորադասական կապակցություն, երկանդամ դարձվածքներ, եռանդամ դարձվածքներ, քառանդամ դարձվածքներ:

Ключевые слова и выражения: субстантивные фразеологические еденицы, фразеологические еденицы со значением признака личности, подчинительное сочетание, сочинительно-подчинительное сочетание, двухкомпонентные фразеологизмы, трехкомпонентные фразеологизмы, четырехкомпонентные фразеологизмы.

Key words and expressions: substantive phraseological units, phraseological units denoting a human's appearance, subordinate combinations, coordinate-subordinate combinations, two-component phrases, three-component phrases, four-component phrases.

Ըստ իրենց գործառության ոլորտների՝ հայերենի և պարսկերենի դարձվածքները մի դեպքում վերախմաստավորված ձևով բնութագրում են առարկան, երևույթը, իսկ մյուս դեպքում դատողություններ են արտահայտում առարկաների, երևույթների ու հատկանիշների մասին: Առաջին դեպքում դարձվածքներն ունեն անվանողական արժեք, իսկ երկրորդ դեպքում՝ հաղորդակցական: Անվանողական դարձվածքները խոսքի մեջ կատարած գործառույթներով օժտված են լինում տվյալ խոսքի մասին բնորոշ հատկանիշներով: Այս կարգի դարձվածքները չունեն հաղորդակցական արժեք և նախադասության մեջ կատարում են տարբեր անդամների պաշտոններ: Անվանողական դարձվածքների խմբերից սույն հոդվածում քննելու ենք հայերենի և պարսկերենի **անձնանիշ գոյականական դարձվածքները:**

Անձնանիշ դարձվածային միավորները դարձվածքների իմաստային խմբերից են, որոնք երկանդամ, եռանդամ կամ բազմանդամ կառույցներ են: Այս միավորները բնութագրվում են ազգային-լեզվամշակութային առանձնահատկություններով, որոնց արտահայտության պլանում կան *կենդանի, թռչուն կամ սողուն նշանակող բառեր* (հայ. առյուծի սիրտ

ունենալ, աղավնու պես անմեղ, ուղտի ականջում քնել, պրսկ. gorbe dar bağal dāştan՝ խորամանկություն անել (բոց. գրկում կատու ունենալ), muš davāndan՝ կոխվ գցել (բոց. կատու վազեցնել), mesl-e mār-e zaxm xorde՝ վիրավոր օձի պես), *մարդու մարմնի անվանումներ* (հայ. լեղին ջուր կտրել, քար սիրտ, պրսկ. pošt-e sar-e kasi namāz xandan՝ վստահել մեկին (բոց. մեկի գլխի հետևում նամազ կարդալ), guš-aš sangin ast՝ լավ չի լսում (բոց. ականջը ծանր է)), *գերագույն ոգու կամ աստվածության անվանումներ* (հայ. Աստծո պես՝ նման, Քրիստոսի պես՝ նման), *կրոնական, պատմական անձնավորության անվանումներ* (պրսկ. mesl-e Rostam՝ Ռոստամի նման, mesl-e Majnun՝ Մաջնունի նման, mesl-e baradārān-e Yusef՝ Հովսեփի եղբայրների նման¹), *հատկանշային առարկաների անվանումներ* (հայ. մեղրի պես քաղցր, ծաղկի պես հոտավետ), *գունանուններ*² (հայ. պատի պես ճերմակ, ածուխի պես սև, նռան (հատիկի) նման կարմիր, պրսկ. siyāh šodan՝ դժբախտանալ (բոց. սև դառնալ)) :

Գոյականական դարձվածային միավորները գոյականական կայուն բառակապակցություններ են, որոնց գերադաս անդամը գոյական է կամ փոխանվանաբար գործածված որևէ այլ խոսքի մաս³: Այնուամենայնիվ, դարձվածքների խոսքիմասային պատկանելությունը որոշելու համար նկատի է առնվում կապակցության միջոցով ձևավորված հասկացությունը⁴:

Ըստ բաղադրիչների կապակցության եղանակի՝ հայերենի գոյականական դարձվածքները կարելի է բաժանել երկու խմբի՝ ստորադասական, համաստորադասական: Պարսկերենի գոյականական դարձվածքների բաղադրիչները միմյանց հետ կարող են կապակցվել իզաֆեթային, զուգադրական, հարադրական կապերով⁵: Պարսկերենում առավել տարածված է բաղադրիչների իզաֆեթային կապակցման եղանակը: Ըստ բաղադրիչների քանակի՝ հայերենի և պարսկերենի գոյականական դարձվածքները լինում են երկբաղադրիչ, եռաբաղադրիչ, իսկ քառաբաղադրիչ կապակցությունները համեմատաբար սակավաթիվ են: Այս դարձվածային միավորները լինում են լրիվ (դրական, բացասական գնահատականով) կամ մասնակի վերաիմաստավորված:

¹ Пейсигов Л. С., Лексикология современного персидского языка, М., 1975, էջ 190.

² Խաչատրյան Լ. Ս., Ավետիսյան, Լ.Ն., Համեմատություն դարձվածային արտահայտությունները հայերենում (5-16-րդ դդ), Ե., 2015, էջ 24-27

³ Բաղիկյան Խ. Գ., Ժամանակակից հայերենի դարձվածային միավորները, Ե., 1986, էջ 93:

⁴ Բեղիրյան Պ. Ս., Ժամանակակից հայերենի դարձվածաբանություն, Ե., 1973, էջ 133:

⁵ Рубинчик Ю. А., Основы фразеологии персидского языка, М., 1981, էջ 49:

Ստորադասական կապակցություններով գոյականական ԴՄ-ները այն կառույցներն են, որոնց բաղադրիչները իրար նկատմամբ ունեն լրացում-լրացյալի (որոշիչ-որոշյալ, հատկացուցիչ – հատկացյալ) հարաբերություն: Այս դարձվածքները իմաստաբանորեն կարող են լինել լրիվ կամ մասնակի վերաիմաստավորված:

• Լրիվ վերաիմաստավորված, դրական գնահատականով կապակցություններից են, օրինակ, հայ., *Աբրահամի գառ* – հեզ, *աշխարհի աչք* – բոլորի կողմից սիրելի մարդ, պրսկ.

حاتم طایی Hātem-e Tāyi	առատաձեռն մարդ բոց. Թայեցի Հաթեմը ⁶
میوه دل mive-ye del	սիրելի զավակ բոց. սրտի միրգ

• Լրիվ վերաիմաստավորված, բացասական գնահատականով կապակցություններ են, օրինակ, հայ. *Աղամա եզ*– ծույլ, անհոգ մարդ, *անդուռ բերան* – շատախոս, գաղտնիք չպահող մարդ, *արջ խաղացնող* – կոպիտ, անշնորհք, պրսկ.

juforuš-e gandomnama	երկերեսանի մարդ բոց. ցորեն ցույց տվող, բայց զարի վաճառող
سوهان روح souhān-e ruh	խանգարող մարդ բոց. հոգու խարտոց
خرمگس معرکه	ձանձրացնող, խոսակցությանը

⁶ Հաթեմը կիսալեզանդար արաբ բանաստեղծ էր, որ հռչակվել էր իր բարությամբ և առատաձեռնությամբ:

xarmagas-e mo'areke	խառնվող մարդ բոց. փողոցային ներկայացման բոռ
bum-e šum	դժբախտություն բերող մարդ բոց. դժբախտություն բերող բու

• Լրիվ վերաիմաստավորված, հեզնական գնահատականով կապակցություններից առանձնացրել ենք, օրինակ, հայ. *անպոչ գդալ* – ամեն ինչին խառնվող մարդ, *բամբակը նոսր* – հիմար մարդ, *էջի ականջում քնած* – ամեն ինչից անտեղյակ մարդ, *աչքի արդար յուղ* – թանկագին, սիրելի մարդ, պրսկ.

زنگوله پای تابوت zangule-ye pā-ye tābut	ծեր ծնողների երեխա բոց. գերեզմանի մոտի զանգակ
مرغ گریزا morq-e gorizpā	ա. բարձիթողի երեխա բ. ընկեր, ում հետ ուշ-ուշ են հանդիպում բոց. փախած հավ
بچه ریش دار bache-ye rišdār	երեխայի ուղեղով տարեց մարդ բոց. մորուքով երեխա
حيوان خوش خوراک heyvān-e xošxorāk	ուտելիքից չիրաժարվող մարդ բոց. համեղ ուտելիք

	սիրող կենդանի
--	---------------

Պարսկերենում կան անձնանիշ գոյականական կապակցություններ, որ արտահայտում են նաև առարկայի հատկանիշ, օրինակ,

گاو شیرده gāv-e širdah	կաթնատու կով բոց. կաթնատու կով
مروارید ناسفته morvārid-e nāsofte	ա. կույս բ. յուրահատուկ, նոր արտահայտություն բոց. չծակած մարգարիտ
ه ناجور vasle-ye nājur	ա. սպիտակ ագռավ բ. անհամապատասխան, անպատեհ պաշտոն բոց. ոչ միահենք կարկատան

• Մասնակի վերաիմաստավորված կապակցություններից են, օրինակ, հայ. *աստղով մարդ*–հաճելի, դուրեկան մարդ, *անհոտ ծաղիկ* – անհրապույր, վանող մարդ, պրսկ.

دختر ترشیده doxtar-e toršide	պառաված օրիորդ բոց. թթված աղջիկ
šam-e majles	հասարակության սիրելին բոց. հավաքույթի

	մոմը
--	------

Ստորադասական կապակցությամբ գոյականական դարձվածքներն ըստ բաղադրիչների քանակի՝ կարող են լինել երկբաղադրիչ, եռաբաղադրիչ, հազվադեպ նաև քառաբաղադրիչ:

Երկանադամ գոյականական դարձվածքները դրսևորվում են գոյական+ գոյական, ածական+գոյական, դերբայ+գոյական կաղապարներով: Այս կառուցվածքային ձևերը գործում են և՛ հայերենի, և՛ պարսկերենի գոյականական կապակցությունների կազմավորման ժամանակ, սակայն կան որոշ տարբերություններ, որ ցույց կտրվեն օրինակների միջոցով:

Գոյական+գոյական կաղապարով դարձվածքներ կան և՛ հայերենում, և՛ պարսկերենում: Օրինակ, հայ. *հոգու ախպեր* – շատ հարազատ մարդ, *կաշի եզ* – ձրիակեր մարդ, *մեխի գլուխ* – ավելորդ մարդ, *աչքի փուշ* – ոչ սիրելի անձնավորություն, *աչքի լույս* – սիրելի մարդ: Վերջին դարձվածքն ունի իր պարսկերեն համարժեքը՝ nur-e čašm: Պարսկերենի **գոյական+գոյական** կառուցատիպով երկբաղադրիչ դարձվածքներից են՝

šam-e majles	հասարակության սիրելին բոց. հավաքույթի մոմը
میوه دل mive-ye del	սիրելի զավակ բոց. սրտի միրգ
گنجشک روزی gonješk-ruzi	աղքատ մարդ բոց. ճնճղուկի օրաբաժնով

Ածական+գոյական կառուցատիպով դարձվածքները նույնպես հատուկ են հայերենին և պարսկերենին: Պարսկերենում այս կառուցատիպն ունի **գոյական + ածական** համադրությունը, քանի որ որոշիչ-որոշյալ

(ինչպես նաև հատկացուցիչ – հատկացյալ) հարաբերությունն արտահայտվում է իզաֆեթային կապով⁷: Օրինակ, հայ. *հին գայլ* – ճարպիկ մարդ, *աջ ձեռք* – օգնական, *սպիտակ ագռավ* – բուրբից տարբերվող առանձնացող մարդ, *երկաթե բազուկ* – ուժով՝ բռնությամբ ղեկավարող մարդ, *տարեց երեխա* – միամիտ մարդ: Սրանցից **աջ ձեռք** դարձվածքն ունի պարսկերեն համարժեք՝ **dast-e rast**: **Սպիտակ ագռավ** և **տարեց երեխա** կապակցություններն ունեն պարսկերեն անալոգներ՝ **gāv-e pišāni sefid** և **bače-ye rišdār**: Այս դարձվածքներն իմաստով նույնական են, սակայն տարբերվում են բաղադրիչների մասնավոր իմաստներով: Gāv-e pišāni sefid դարձվածքը թարգմանվում է *սպիտակ ճակատով կոպ*, իսկ bače-ye rišdār դարձվածքը՝ *մորուքավոր երեխա*: Բերենք պարսկերենին հատուկ մի քանի օրինակ.

یقه چرکین yaqe-čerkin	ցածր խավին պատկանող մարդ բոց. կեղտոտ օձիք
دم کلفت dom-koloft	հարուստ մարդ բոց. հաստ պոչ
کلاه نمادی kolāh-namadi	հասարակ մարդ բոց. թաղիքե զիխարկ

Gonješk-ruzi, yaqe-čerkin, dom-koloft, kolāh-namadi կապակցությունները կազմությամբ բարդ բառեր են⁸, սակայն իրանցի լեզվաբան Մ. Շաքին⁹ նմանատիպ կազմությունները ներկայացնում է դարձվածքների շարքում:

⁷ Իզաֆեթային կապի մասին մանրամասն տե՛ս, Кодухов В. И., Введение в языкознанаие, Москва, 1987, էջ 237. Խաչատրյան Լ., Լեզվաբանության ներածություն, Երևան, 2008, էջ 230: Perry J.R, Sadeghi A. A, «Ezāfa», <http://www.iranicaonline.org/articles/ezafa>,

⁸ Պարսկերենի բառակազմության մասին տե՛ս, Пейсиков Л. С., Очерки по словообразованию персидского языка, М., 1973:

⁹ Shaki M., A study on nominal compound in neo-persian, Praha, 1964, էջ 48:

Եթե վերջին երեք՝ **yaqe-čerkin, dom-koloft, kolāh-namadi** դարձվածքը դիտարկենք որպես իզաֆեթային կապակցություն՝ yaqe-ye čerkin, dom-e koloft, kolāh-e namadi, ապա այս կապակցությունները, կորցնելով վերաիմաստավորումը, կդառնան ազատ բառակապակցություններ:

Գոյական+դերբայ կառուցատիպը հատուկ է և՛ պարսկերենին, և՛ հայերենին: Հայերենում բաղադրիչ անդամի դերում կարող են հանդես գալ ենթակայական և հարակատար դերբայները: Ենթակայական դերբայով կապակցություններում դերբայը հաջորդում է գոյականին, իսկ հարակատար դերբայով կապակցություններում նախադաս է: Օրինակ, *էշ ներկող* – խաբեբա մարդ, *շուն բռնող* – անգործ, պարապ, թափառաշրջիկ մարդ, *ճանճ քշող* – պորտաբույծ մարդ, *թրջված հավ* – խեղճ ու անճար մարդ, *կոտրած գդալ* – մի բանի անկոչի պես խառնվող մարդ: Պարսկերենի գոյականական դարձվածքներում որպես բաղադրիչ անդամ հանդես է գալիս անցյալի դերբայը: Օրինակ,

پاردم ساییده pārdom-sāyide	անպետք, խաբեբա մարդ
پاچه ورمالیده pāče-varmālide	ճարպիկ բոց. տաբատի փողքերը ծալած
دم بریده dom-boride	խորամանկ մարդ բոց. պոչը կտրած

Պարսկերենում, ի տարբերություն հայերենի, անձնանիշ գոյականական դարձվածքներ կարող են կազմվել նաև **գոյական+բայաձևիմբ** բաղադրիչներով: Օրինակ,

xāl-bāz	խաբեբա բոց. խաղացող
خر رنگ کن xar-rang-kon	խաբեբա, բոց. էշ ներկող

Xar rangkon դարձվածքը հայերենում ունի իր համարժեքը՝ *էշ ներկող*: Այս կապակցությունները տարբերվում են միայն բայական բաղադրիչի կազմությամբ: Հայերենում որպես երկրորդ բաղադրիչ հանդես է գալիս *ներկել* բայի ենթակայական դերբայը: Մինչդեռ պարսկերենում *ներկել* բայը կազմությամբ հարադիր բայ է:

Եռանդամ գոյականական դարձվածքները համեմատաբար նվազ են, թեև ունեն կառուցվածքային հարուստ կաղապարներ: Այս կապակցություններում անդամներից մեկն ունի մոդելավորող գործառույթ և հանդես է գալիս որպես գլխավոր անդամ: Այս անդամը հիմնականում արտահայտվում է գոյականով և եզրափակում է կառույցը, իսկ մյուս անդամները կատարում են լրացման պաշտոններ:

Գոյական+գոյական+գոյական կաղապարով կազմված հայերեն դարձվածքներում գերադաս անդամը վերջադաս է՝ ուղղական հոլովով: Պարսկերեն դարձվածքներում մոդելավորող անդամը նախադաս է, քանի որ կապակցությունը ձևավորվում է իզաֆեթային կապով: Օրինակ. հայ. *գառան մորթով գալ, սիրամարգի փետուրներով ագռավ*, պրսկ.

gol-e sar-e sabad	լավագույն ներկայացուցիչ բոց. զամբյուղի գլխավոր ծաղիկը
زنگوله پای تابوت zangule-ye pā-ye tābut	վերջին երեխա բոց. զանգակ գերեզմանի մոտ

Հայերենում ավելի շատ տարածված են երկու գոյականով և մեկ ածականով կազմված դարձվածային միավորները, օրինակ, *աչքի արդար յուղ* – թանկագին, ամենասիրելի մարդ (հեգնական իմաստով), *վերին արտի ցորեն* – ընտրյալ, արտոնյալ մարդ, *ցամաք ձորի աղվես* – խիստ հյուծված, նիհար մարդ, *գարե հացի հյուր* – ոչ մեծ հարգանք ու պատիվ վայելող մարդ:

Թվական խոսքի մասով կառույցները ավելի բնորոշ են հայերենին, քան պարսկերենին: Հայերենում թվականը կարող է լինել կապակցության առաջին կամ երկրորդ անդամը, քանի որ վերջին անդամը միշտ գերադաս գոյականն է՝ ուղղական հոլովով: Օրինակ, *մի տան ճրագ*– տան միակ

հույսը, *յոթ ծովի մերան*– շատ բան տեսած, խորամանկ մարդ, *յոթ գութանի տեր*– շատ հարուստ մարդ:

Դերբայով եռանդամ կառույցները հատուկ են և՛ հայերենին և՛ պարսկերենին: Հայերենում գործածվում են հարակատար և ենթակայական դերբայները, իսկ պարսկերենում՝ անցյալ դերբայը: Պարսկերենում դերբայով եռանդամ դարձվածքները հիմնականում համեմատություն դարձվածքներ են: Հայերենում դերբայով եռանդամ դարձվածքներից են՝ *աղվամազը երեսին չբուսնած* – դեռատի պատանի, *ասեղ կերած շուն* – շատ նիհար, հյուծված մարդ, *ատամները հանած գայլ* – այլևս վտանգ չներկայացնող մարդ, *կաթ թափած կատու* – մոլորված, վախեցած մարդ, *բեղից ընկած բրինձ* – չհարգվող մարդ: Պարսկերենի դերբայով գոյականական դարձվածքներից են՝

مثل هلوی پوست کنده mesl-e holu-ye pust-kande	շատ գեղեցիկ աղջիկ բոց. մաքրած դեղձի նման
مثل گراز تیر خورده mesl-e goraz-e tir- xorde	կատաղած մարդ բոց. վիրավոր վարազի նման
مثل شتر افسار گسیخته mesl-e šotor-e afsār-gosixte	շատ ակտիվ, ձգտող մարդ բոց. սանձերն արձակած ուղտի նման

Քառանդամ գոյականական դարձվածքները և՛ հայերենում, և՛ պարսկերենում ավելի քիչ թիվ են կազմում: Ըստ Խ. Բադիկյանի՝ այդ դարձվածքների սակավության պատճառը մի կողմից՝ լեզվի՝ պարզության ձգտումն է, մյուս կողմից՝ ավելի կարճ դարձվածքների առավել հեշտ մտապահվելը¹⁰: Հայերենում և պարսկերենում այս դարձվածքների բաղադրիչներն ունեն տարբեր խոսքիմասային պատկանելություն: Հայերենում գոյականական դարձվածքները կազմվում են դերբայական դարձված + գոյական կաղապարով, որտեղ ԴԴ–ն եռանդամ կառույց է,

¹⁰ Տե՛ս, Բադիկյան Խ. Գ., նշվ. աշխ., էջ 109:

ինչպես՝ *գառան մորթի հագած գայլ, սիրամարգի փետուրներով զարդարված ագռավ*: Պարսկերենում քառանդամ գոյականական դարձվածքները կարող են կապակցվել կապի և երեք գոյականների, երեք գոյականների և բայահիմքի համադրությամբ, օրինակ,

بادمجان دور قاب چين bādemjun dour-e qab-čīn	շողոքորթ բոց. մեծ ափսեի շուրջը ինչ-որ մեկի համար բադրիջան շարող
نان به نرخ روز خور nān be nerx-e ruz- xor	իրավիճակին հարմարվող մարդ բոց. հացն օրվա արտարժույթին համապատասխան ուտող
ماه شب چهارده māh-e šab-e čahārdah	գեղեցիկ աղջիկ բոց. տասնչորսերորդ գիշերվա լուսին

Համաստորադասական կապակցությամբ գոյականական դարձվածքներում առկա են և՛ ստորադասական, և՛ համադասական հարաբերություններ: Այս կարգի անձնանիշ գոյականական դարձվածքները սակավաթիվ են: Դրանք հայերենում և պարսկերենում ունեն տարբեր կառուցատիպեր, օրինակ, հայ. *իր լավն ու վատը չհասկացող, գրի սեն ու սպիտակը չջոկող*–կիսագրազետ մարդ, պրսկ.

مثل کارد و پنیر mesl-e kārd va panir	անհաշտ մարդիկ բոց. դանակի ու կարագի նման
مثل لیلی و مجنون mesl-e Leili o	Լեյլիի ու Մաջնունի նման

Majnun	
مثل سگ و گربه mesl-e sag va gorbe	շուն ու կատվի նման

Հայերեն դարձվածքները կազմված են նյութական խոսքի մասերով, իսկ պարսկերեն օրինակները՝ համեմատություն դարձվածքները՝ **mesl-e «նման»** կապի և գոյականների կապակցությամբ: Պարսկերեն mesl-e sag va gorbe դարձվածքն ունի իր հայերեն համարժեքը:

Այսպիսով, հայերենի և պարսկերենի անձնանիշ գոյականական դարձվածքների բաղադրիչներն արտահայտում են ստորադասական կամ համաստորադասական հարաբերություններ. Դրանք լրիվ կամ մասնակի վերաիմաստավորմամբ երկբաղադրիչ, եռաբաղադրիչ կամ քառաբաղադրիչ կապակցություններ են: Այս դարձվածքները կայուն բառակապակցություններ են, որ ունեն գոյականի խոսքիմասային նշանակություն: Այս կապակցությունների գերադաս անդամը գոյական է, կամ փոխանվանաբար գործածված որևէ այլ խոսքի մաս:

2. Թորոսյան

Անձի հատկանիշ արտահայտող գոյականական դարձվածային միավորները հայերենում և պարսկերենում

Ամփոփում

Հոդվածում քննարկվում են հայերենի և պարսկերենի անձնանիշ գոյականական դարձվածքները: Հայերենի և պարսկերենի անձնանիշ գոյականական դարձվածքները հանդես են բերում կառուցվածքային–քերականական նմանություններ, սակայն լիովին չունեն համարժեքներ կամ անալոգներ: Կառուցվածքային–քերականական տեսանկյունից այս կապակցությունները ստորադասական կամ համաստորադասական կապով երկբաղադրիչ, եռաբաղադրիչ կամ քառաբաղադրիչ կապակցություններ են:

Հայերենի և պարսկերենի անձնանիշ գոյականական դարձվածքների քննությունը ցույց է տալիս լեզվակիր տարբեր հանրությունների աշխարհընկալման յուրահատկություններն ու լեզվամտածողական կաղապարների առանձնահատկությունները:

Р. Торосян

Субстантивные фразеологические единицы со значением признака личности в армянском и персидском языках

Резюме

В статье рассматриваются субстантивные фразеологические единицы со значением признака личности в армянском и персидском языках. Субстантивные фразеологические единицы со значением признака личности в армянском и персидском подчеркиваются структурно-грамматическими особенностями, но полностью не имеют эквивалентов или аналогов. По структурно-грамматическим признакам эти фразеологические единицы являются двухкомпонентными, трехкомпонентными или четырехкомпонентными подчинительными или сочинительно-подчинительными сочетаниями.

Сопоставительный анализ субстантивных фразеологических единиц со значением признака личности армянского и персидского языках показывает особенности мировоззрения разных обществ и уникальность языковых конструкций.

H. Torosyan

The substantive phraseological units denoting a human's appearance in Armenian and Farsi

Summary

The article discusses the substantive phraseological units denoting a human's appearance in Armenian and Farsi. The substantive phraseological units denoting a human's appearance in Armenian and Farsi have structural-grammatical similarities, but these units have few equivalents and analogues. From the structural-grammatical point of view these units are subordinate or coordinate-subordinate combinations that have two, three or four components.

The analysis of the substantive phraseological units denoting a human's appearance in Armenian and Farsi shows the peculiarities of worldview of different communities and the originalities of language structures.